

Biuro i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej
oraz Wojskowej Służby Polek
87-100 Toruń, ul. Podmurna 93, tel. 0048 56 65 22 186
e-mail: fapak@wp.pl; www.zawacka.pl

MEMORIAŁ
General Marii Wittek

[fot. (kopia)]

AK
Kielce-Radom

DZIEWAŁTOWSKA Krystyna
z d. Rachubińska
ps. „Zjawa”

Materialy pozyskane
z Fundacji
Marii Krasińskiej
z AK Poznań
reg. Wielkopolski
049

5
5000/WSK

SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI

DZIEWAŁTOWSKA *Krzyszna*.....

..... z d. *Rachubinska*.....

..... m. *"ziawa"*.....

I./1. Relacja

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora *v k. 4*

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora

II. Materiały uzupełniające relację

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r.

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945)

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945

III./5. Inne ...

IV. Korespondencja *v k. 2*

V. Nazwiskowe karty informacyjne

VI. Fotografie *1: I/2 s. 2*

I 11

Relacja własna:

- Relacja własna Krystyny Dziwiałtowskiej z d. Rachubińskiej ps. „Ljawa”
skopis kopia k. 1, 2, 1

Krzyszyna Dziemotowska
Lam. Poznań

Poznań, dn. 15. XII. 1990r.

61-245

Zyćciorys

Urodziłam się 12 marca 1923r. w Żółkwi woj. lwowskie jako córka Edmunda i Heleny Rachubińskich.
Zamieszkałam z rodzicami w Cmielowie woj. Sandomierskie
Gimnazjum prywatnie ukończyłam w Ostrowcu Świętokrzyskim.
Jako harcerka w roku 1940 zostałam zaprzysiężona
w ZWZ przez d-og konsp. A.K. i komendanta Obwodu
Jana Pskolskiego ps. „Borowy” w Cmielowie, byłam
organizerką na trasach Sandomierz - Warszawa - Kielce.
Do Oddziału partyzanckiego dostałam się jako organizerką
Antoniego Slegy „Szarego” gdzie już zostałam z uwagi na
obciążenie przez Niemców. Ojciec mój był w Oddziale
partyzanckim „Czerwony” Janie Piwarka, zginął w obciążeniu
na wsi Wola Grójcka k/ Cmielowa pow. Opatów.

Po wojnie pracowałam na stanowisku ekonomisty.

- 1) od 9.V.45r. do 1.V.54r. w „Mostostalni”
w Łobzowie
- 2) od 1.V.54r. do 29.II.56r. w Przed. Lustral. Przew. w Poznaniu
- 3) od 1.III.56r. do 30.VI.74r. w Ło T.O.L.

Wypłynął wątpliwość ze Michałaja Dziemotowskiego - który już nie żyje.

K. Dziemotowska

Nie pracowałam w żadnym aparacie państwowym

Walczyłam jedynie do ZBOWiD-u,
Poznań.

I 12

Dokumenty sensu stricto:

- Oświadczenie świadka Antoniego Hedy ps. "Szary", Warszawa 15 lutego 1969r.
rępis/mps: kopia k. 1, 2.1
- Legitymacja nr 0172691 Krystyny Dziwiałtowskiej wystawiona przez Związek Bojowników o Wolność i Demokrację o uprawnieniach do świadczeń dla [4 50t.] kombatantów, 20 sierpnia 1984r. rępis/mps: kopia k. 1, 2.2
- Deklaracja - zgłoszenie uczestnictwa w Stowarzyszeniu Żołnierzy Armii Krajowej, Poznani 16 grudnia 1990r. rępis/mps: kopia k. 2, 2.3-4
- Biuro Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej, Środowisko Jodła w Poznaniu dotychczas weryfikacji Krystyny Dziwiałtowskiej z 9 grudnia 1991r.
mps: kopia k. 1, 2.5
- Opiniowanie Komisji Weryfikacyjnej Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej Okręg Wielkopolska w Poznaniu i decyzja o przyjęciu w szeregi członków wykrainych Związku z 20 marca 1992r. rępis: kopia k. 1, 2.6
- Opiniowanie Komisji Weryfikacyjnej Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej Okręg Wielkopolska w Poznaniu i decyzja o przyjęciu w szeregi członków wykrainych z 20 marca 1992r. rępis/mps: kopia k. 1, 2.7

Antoni Heda ps. "Szary" *odpis z oryginału*
Warszawa, dnia 15.11. 1969 r.
(miejsceowość)

Warszawa,
(Nazwisko, imię, pseudonim i adres
wydającego oświadczenie)

Odpis

Oświadczenie świadka

Jako uczestnik(czka) (wymienić formację Ruchu Oporu, nazwę obozu lub więzienia, formację wojskową od — do): *1939 r. - 1945 r. Z.W.Z. i A.K.*

świadom(a) odpowiedzialności karnej za prawdziwość podanych niżej przeze mnie faktów

o s w i a d c z a m

Ob. *Krzyszyna Dziewałtowska* ~~syn~~ (córka) *Edmunda*
urodz. dnia *12. III.* 19*23* roku w *Łotkwi*
jest mi znany(a) osobiście jako uczestnik(czka) (wymienić formację Ruchu Oporu, nazwę obozu lub więzienia, formację wojskową oraz okoliczności, w których świadek zetknął się z otrzymującym(cą) oświadczenie i czasokres od — do): *Z.W.Z. i A.K. jako łączniczka w pow. Opatów, Okr. Kielce. W okresie 1943 r. służyła jako żołnierz szeregowy w Oddziale "Pomurego". Od 1944 r. - 1945 r. służyła w Oddziale przeze mnie dowodzonym na kieleckim terenie.*

Wyżej wymieniony(a) posiadał(a) pseudonim *"Zjawa"* i pełnił(a) funkcję — brał(a) udział (w tej części opisuje się: przebieg służby i działalności w czasie walki z okupantem hitlerowskim, pełnioną funkcję, stopień wojskowy, w jakich był(a) oddziałach, grupach, placówkach, pod czyim dowództwem, kierownictwem, udział w akcjach bojowych i innych, w jakich miejscowościach nazwa obozu itp. wszelkie zmiany i czasokres od — do): *w ostatnim okresie pełniła funkcję 2-cy dnizymowego w stopniu kaprala, co należało do wyjątku. Brała udział we wszystkich walkach oddziału przeremnie dowodzonego. Za wykazaną odwagę w czasie rozbijania więzienia w m. Kłuskie została odznaczona "Krzyżem Walecznych".*

Przewodnicząca
Własnoręczność podpisu stwierdza się:
Związek Bojowników o Wolność i Demokrację
Związek Olszyna Gorzania

podpis
Prawdziwość powyższych danych
stwierdzam własnoręcznym podpisem

(pieczęć i podpis odpowiednich władz lub Zarządu ZBoWiD)
podpis H. Przewodniczącej Związku Olszyna Gorzania
Henryk Mazur
20.2.69 r.

mieczysław
(nazwisko, imię, stopień wojskowy, funkcja, stanowisko)
Własnoręczny odpis z oryginału
Warszawa, dnia 29.10.69
Antoni Heda

CWD, jedn. zam. nr 1500/Wa/67 — WDA, 1136 19.4.67 70.000 A4x2

ZWIĄZEK BOJOWNIKÓW
O WOLNOŚĆ I DEMOKRACJĘ
ZARZĄD WOJEWÓDZKI

W *Łódź*

LEGITYMACJA NR *0172691*

Dziwiałkowska
Nazwisko

Magdalena
Imię

Helena
Imiona rodziców

11.3.1953 *Żelazna*
Data i miejsce urodzenia

jest
KOMBATANTEM
uprawnionym do świadczeń
określonych ustawą z 26 maja 1982 r.
o szczególnych uprawnieniach
kombatanatów
(Dz. Ust. Nr 16, poz. 122)

[Signature]
podpis posiadacza legitymacji

26.8.1984
data wystawienia

[Signature]
podpis

ELŻBIETY ZIMACKIEJ

Wypełnić czytelnie!

Okręg Wielkopolska, Inspektorat Poznań

Koło Środowiskowe Poznań

DEKLARACJA

Zgłaszam uczestnictwo w Stowarzyszeniu Żołnierzy Armii Krajowej i zobowiązuję się do przestrzegania Statutu Stowarzyszenia.

Data 16. XII. 1990 r. KRYSTYNA DZIEWAŁTOWSKA Chm.
(imię i nazwisko) (podpis)

Adres Poznań, telefon _____

ARKUSZ EWIDENCYJNY

1. Nazwisko i imię Dziewałtowska Krystyna
2. Pseudonimy "Zława"
3. Nazwisko panięskie RACHUBIŃSKA
4. Data i miejsce urodzenia 12. III. 1923 r. Żółtów woj. kowieński
5. Imiona rodziców Edmund - Helena
6. Wykształcenie średnie - specjalist.
7. Zawód - miejsce pracy - ostatnie skomunikista - 20 Teren. Oddział Lotniczy
8. Data wstąpienia do organizacji i zaprzysiężenia przez:
 - a. SZP 7.
 - b. ZWZ - AK 1940 r. Janusz Gębskiego ps. "Borowy" Kom. Obr. Łowicki
 - c. Organizacje scalone, podporządkowane, współpracujące _____
9. Przydział organizacyjny i przebieg służby Kapral. z-cz dyktandysty
- (podać okręg, inspektorat, obwód, rejon, placówka, oddział, pluton, kompania, batalion, pułk, brygada, dywizja lub inny rodzaj działalności)
10. Awanse uzyskane w AK _____
11. Odznaczenia uzyskane w AK (nr, data i nadający) Brzyź Walecznych
12. Odniesione rany i kontuzje - (gdzie, kiedy, rodzaj i pobyt w szpitalu) _____
13. Dalsza działalność i losy po zakończeniu działań bojowych - konspiracja - obozy jenieckie, koncentracja, łagry, więzienie, gdzie i od - do: _____

14. Inne odznaczenia Krzyż Gortyza - Krzyż Kaw. Ord. Odr. Polski

(nr leg., data i nadający)

15. Przebieg służby (czasokres, nazwa i funkcja):
a. do 1939 r. nie służyłem
b. PSZ na zachodzie nie

16. Karta Kombatantska (nr, data wystawienia i przez kogo) przez ZBOWiD, nr 012691
a data 20.8.1944r.

17. Represje (rodzaj): nie
a. 1.09.1939 - 15.01.1945 r. nie represjonowałem
b. po 15.01.1945 r. nie

Wiarygodność powyższych danych potwierdzam własnoręcznym podpisem: Jan Jodła

Uwaga:
Do deklaracji dołączyć informację o służbie wojskowej, konspiracyjnej i pracy zawodowej.

KOMISJA WERYFIKACYJNA (Koła, Środowiska) postyrantka A.K. Jodła

Potwierdza się dane z niniejszej deklaracji i posiadanie do uzyskania uprawnień członkowskich Stowarzyszenia Żołnierzy Armii Krajowej

(miejsowość i data)
Nazwisko i imię
pseudonim
1. Osewala, Jan "Stręcomba"
2. Jan Gorki "Przedział"
3. Barbara Filia "Zurium"

Przyjęty w poczet członków zwyczajnych Stowarzyszenia Żołnierzy Armii Krajowej Jodła

(nr ewidencyjny, miejscowość, data)

ZARZĄD OKRĘGU:
Nazwisko i imię
pseudonim
1. _____
2. _____
3. _____

I/2/5

2922/91

9 grudnia 1

Światowy Związek Żołnierzy AK
Środowisko JODFA
P o z n a ń

Dotyczy: weryfikacji kol. Krystyny Dziewańskiej

Przedstawione dokumenty kol. K. Dziewańskiej wymagają uzupełnienia o:

1. kserokopię legitymacji ZBOWID, na której wpisany jest okres przynależności do AK
2. Uzupełnienie życiorysu o dane w zakresie pracy w konspiracji:
- teren - zakres - czasokres
- przynależność: jednostki - dowódcy - nazwiska - pseud.
3. Świadek Antoni Heda był dowódcą kol. Dziewańskiej w okresie 1944-1945.
Na pozostały okres 1940-1944 brak dowodów.

Handwritten signature

KOM WEE a/a

Handwritten notes:

1) Zgłoszenie w sprawie Krystyny Dziewańskiej z przynależnością do AK weryfikacji w sprawie weryfikacji

1) weryfikacja danych w deklaracji pkt. 8 + 9 + 10

2) Zgłoszenie dokumenty nie pkt. 10 + 11

3) Zgłoszenie - przynależność jest zbyt ogólna - podać np. a) teren - zakres - czasokres b) przynależność - jednostki c) przynależność - pseudonim d) weryfikacja przynależności

4) weryfikacja jest - świadek 2-ty świadek - weryfikacja - weryfikacja w sprawie

2208

**Światowy Związek Żołnierzy
ARMII KRAJOWEJ
OKRĘG WIELKOPOLSKA***
Al. Niepodległości 18, tel. 69-69-18
60-713 POZNAŃ
Konto: PKO I O/Poznań
nr 63513-9436-132

**ORZECZENIE KOMISJI WERYFIKACYJNEJ
ŚWIATOWEGO ZWIĄZKU ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ
OKRĘG WIELKOPOLSKA W POZNANIU**

Komisja działając na podstawie Statutu Ś.Zw.Z.AK i obowiązującego regulaminu przyjmowania członków

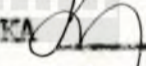
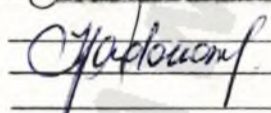
dnia **20 marca** 199**2** r. rozpatrzyła deklarację
Kol. **Krystyny Dziewałtowskiej** pseud. **"Zjawa"**
s/c **Edmunda i Heleny** ur. **12 marca** 19. **23** r.
w **Żółkwi woj. lwowskie** zam. w **Poznaniu**!

i na podstawie przedłożonych dokumentów oraz po zapoznaniu się z opinią Środowiska ORZEKA uznać, że w/wym. spełnia warunki przynależności do Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej w charakterze członka zwyczajnego i ustala następujące okresy działalności kombatanckiej:

1. **AK Okręg Radomsko-Kielecki, Obwód** od **1943 r.** ... do **1944 r.**
Opatów-Oddział "Ponurego", Oddział
2. **"Szarego"** od **1944 r.** ... do **19.I.1945 r.**
3. od do

UZASADNIENIE

Przynależność do Armii Krajowej ustalono w oparciu o oświadczenie dowódcy Antoniego Hedy "Szarego" oraz leg. Nr 0172691 ZBOWiD Poznań.

Podpisy Komisji Weryfikacyjnej: **MARTA KRZYŻAŃSKA**
 1. Przewodniczący - **WŁ. BARTOSZEWICZ**
 2. Członkowie - **J. PODONOWSKI**
 - **F. SŁOMCZYŃSKI**
 Poznań, **20 marca** 199**2** r.

DECYZJA

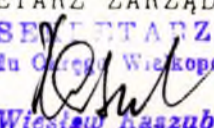
**PREZYDIUM ZARZĄDU ŚWIATOWEGO ZWIĄZKU ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ
OKRĘG WIELKOPOLSKA W POZNANIU**

Po zapoznaniu się z orzeczeniem Komisji Weryfikacyjnej Ś.Zw.Ż. AK Okr. Wielkopolska z dnia **20 marca** 199**2** r. Prezydium postanawia przyjąć w szeregi członków zwyczajnych Związku

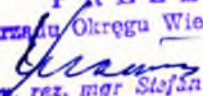
Kol. **Krystynę DZIEWAŁTOWSKĄ c. Edmunda i Heleny**
Kol. s.

Od niniejszej decyzji zainteresowanemu służy odwołanie do Zarządu Głównego Ś.Zw.Ż. AK w Warszawie, za pośrednictwem tut. Zarządu w terminie 14 dni.

Nr ewid. 2208
Poznań, dnia **20 marca 1992 r.**

SEKRETARZ ZARZĄDU
SEKRETARZ
Zarządu Okręgu Wielkopolska

Wiesław Kaszub

PREZES ZARZĄDU
PREZES
Zarządu Okręgu Wielkopolska

rtd. rez. mgr **Stefan Ignaszak**

ORZECZENIE KOMISJI WERYFIKACYJNEJ
ŚWIATOWEGO ZWIĄZKU ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ
OKRĘG WIELKOPOLSKA W POZNANIU

Komisja działając na podstawie Statutu Ś.Z.Ż.A.K. i obowiązującego regulaminu przyjmowania członków

dnia 19 marca 1992 r. rozpatrzyła deklarację
Kol. KRYSZYNA DZIEWIĄTOWSKA pseudonim 27 KWZ
s/c EDMUNDA HELENY ur. 12 marca 1913 r.
w. ŻÓŁKWI WOJEWÓDZKIEJ zam. w. POZNANIU

i na podstawie przedłożonych dokumentów oraz po zapoznaniu się z opinią Środowiska O R Z E K A uznać, że w/wym. spełnia warunki przynależności do Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej w charakterze członka zwyczajnego i ustala następujące okresy działalności kombatanckiej:

1. ~~27 AK OKRĘG KADOMSKO~~ od do
2. KIELECKI OBWÓD OPATÓW od do
3. ODDZIAŁ PONUREGO SZAREGO od 1943 do 1944
ODZIAŁ SZAREGO od 1944 do 19.07.1945

U Z A S A D N I E N I E

PRZYNALEŻNOŚĆ DO AK USTALONO W OPARCIU
O OSWIADCZENIE DOWÓDCY ANTONIEGO HEDY
SZAREGO ORAZ ~~2154 172691 23~~ LEG 0172697
Z POWIATU POZNAŃ

Podpisy Komisji Weryfikacyjnej:

1. Przewodniczący - M. KRZYŻAŃSKA
2. Członkowie W. BARTOSZEWICZ
J. PODONOWSKI
F. SZŁOMCZYŃSKIŚ

Poznań, 19 marca 1992 r.

D E C Y Z J A

PREZYDIUM ZARZĄDU ŚWIATOWEGO ZWIĄZKU ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ
OKRĘG WIELKOPOLSKA W POZNANIU

Po zapoznaniu się z orzeczeniem Komisji Weryfikacyjnej Ś.Z.Ż.A.K. Okręg Wielkopolska z dnia 19 marca 1992 r. Prezydium postanawia przyjąć w szeregi członków zwyczajnych Związku

Kol. KRYSZYNA DZIEWIĄTOWSKA EDMUNDA HELENY

Od niniejszej decyzji zainteresowanemu służy odwołanie do Zarządu Głównego Ś.Z.Ż.A.K. w Warszawie, za pośrednictwem tutejszego Zarządu w terminie 14 dni.

Nr ewid.

Poznań, dnia 20.03.1992

SEKRETARZ ZARZĄDU

PREZES ZARZĄDU

IV

Korespondencja:

- Listo środowiska Związku Żołnierzy Armii Krajowej, Komenda Okręgu w Poznaniu do Krystyny Dziwiałowskiej w sprawie przestania dokumentów niebędących do weryfikacji przez Komisję przy Komandzie Okręgu z 2 listopada 1991 r. *np: kopia k. 1, s. 1*
- Listo Świątowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej, Okręg Wielkopolska w Poznaniu do Krystyny Dziwiałowskiej z 10 czerwca 1991 r. w sprawie Deklaracji *np: kopia k. 1, s. 2*

Kol. Krzysztof Dzięwałowski
ul. Os.
..... Poznań

Prosimy uprzejmie o przesłanie n/w dokumentów, które niezbędne są do weryfikacji przez Komisję Weryfikacyjną przy Zarządzie Okręgu.

- 1/ Życiorys
- 2/ Oświadczenie dwóch świadków wiarygodnych - zweryfikowanych ✓
- 3/ Ewent. legitymację AK /ksero/ ✓ jednego
- 4/ Inne pisemne dokumenty przynależności do AK
- 5/ Kartę kombatantską ewentualnie złożenie dokumentu w celu jej otrzymania ✓
- 6/ Karta Informacyjna - wypełniona ✓

Adres wysyłk. Sr.Zw.Żoł.AK
ul. Al. Niepodległości 18

60 -967 Poznań pok. 331 lub osobiście w każdy wtorek
w godz. 12 -15-tej. (Kol. J. Osennicki tel. 6969-18)

Równocześnie zapraszamy na spotkanie naszego Środowiska
w drugi poniedziałek każdego miesiąca.

Dziękujemy.

Wiceprezes Zarządu

Z. Bięganik
/ Z. Bięganik /

Poznań 2.11.91r.

*Zob. w sprawie
kase /
współprac!*

20.11.91.

Wntel

ŚWIATOWY ZWIĄZEK ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ
OKRĘG WIELKOPOLSKA
61-713 POZNAŃ, AL. NIEPODLEGŁOŚCI 18 pokój 330 tel. 696-918
KONTO BANKOWE: PKO I O.POZNAŃ Nr 63513-9436-132

L. dz. 1381 / 9.

Poznań, dnia 10 czerwca 1991.

Światowy Związek Żołnierzy A.K.
Inspektorat Poznań

Dotyczy Deklaracji Pani K. Dziewąktowskiej

W załączeniu przesyłamy do dalszego załatwienia deklarację
Pani Krystyny Dziewąktowskiej.

SEKRETARZ
Zarząd Okręgu Wielkopolska
Włodzisław Karzub
Włodzisław Karzub

T.5000 / WSK

AK
Kielce-Radom

DZIEWAŁTOWSKA Krystyna
z d. Rachubiriska
ps. "Zjawa"

V Nazwiskowe karty informacyjne

i

T.5000/WSK

AK
Kielce-Radom

DZIEWAŁTOWSKA Krystyna
2 d. Rachubińska
ps. „Zjawca”

Urodzona 12 marca 1923 r.
Skryta w latach 1943-1945 w oddziałach
partyzanckich w Obwodzie Opatów.

DZIEWIATOWSKA Krystyna

B[®]
BARBARA
ZŁUCHÓW

TECZKA WIĄZANA
"BEZKWASOWA" 250G

